

دانشگاه علوم پزشکی
کرمانشاه
دانشکده پزشکی

آیین نامه های آموزشی - پژوهشی مرتبط با انتخاب اساتید راهنما و مشاور پایان نامه دانشجویی

گردآوری و تدوین:

دکتر حمیدرضا محمدی مطلق

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

زیر نظر:

پروفسور بابک صیاد

پروفسور زهره رحیمی

به نام خدا

یکی از مشکلات حوزه پژوهش، عدم اطلاع کامل و دقیق دانشجویان، کارشناسان و برخی همکاران محترم هیات علمی از قوانین و آیین نامه های آموزشی پژوهشی مرتبط با انتخاب استاد راهنما و استاد مشاور در ارتباط با فرایند اخذ پایان نامه و یا وجود کاستی هایی در قوانین و آیین نامه ها است به طوری که مشکلاتی را برای دانشجویان و اعضای محترم هیات علمی به وجود می آورد. بدین جهت، به منظور تسهیل دسترسی و آگاهی دانشجویان به این آیین نامه ها، کارشناسان و همکاران هیات علمی، معاونت پژوهشی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه با هدایت ریاست محترم دانشکده پزشکی و نظرخواهی اعضای محترم شورای پژوهشی دانشکده اقدام به گردآوری، اصلاح و تدوین مقررات مربوطه (با اقتباس از آخرین آیین نامه های آموزشی مرتبط) در این زمینه به صورت کتابچه ای یکپارچه نموده که حاصل آن مجلدی است که در پیش روی شما عزیزان قرار دارد.

در طی گردآوری و اصلاح قوانین مذکور، اعضای محترم شورای پژوهشی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه با نظارت جناب آقای پروفسور بابک صیاد، ریاست محترم دانشکده پزشکی، و

حوزه معاونت پژوهشی دانشکده، طی جلسات متعدد در سال ۱۳۹۷ پیرامون مقررات مربوط به انتخاب استاد راهنما و استاد مشاور پایان نامه های دانشجویان مقاطع دکتری عمومی، دستیار تخصصی و فوق تخصصی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی (PhD) دانشکده پزشکی به بحث و بررسی آخرین آیین نامه های آموزشی مصوب موجود در این زمینه پرداختند و پس از اخذ نظرات اصلاحی لازم این مقررات به تصویب رسید. به دلیل درخواست همکاران درخصوص توزیع مناسب و عادلانه پایان نامه های دکتری عمومی پزشکی و نیز شیوع پاندمی کووید-۱۹ در نهایت در تاریخ ۱۴۰۰/۴/۴ پس از انجام اصلاحات تکمیلی جهت اطلاع از مفاد و اجرای آن در وب سایت معاونت پژوهشی دانشکده پزشکی قرار گرفت. لازم به یادآوری است که این مجموعه مقررات در اسفندماه هر سال توسط شورای محترم پژوهشی دانشکده پزشکی مورد بازنگری قرار خواهد گرفت و در صورت لزوم تغییراتی در آن اعمال می گردد. امیدواریم که این مجموعه مورد استفاده دانشجویان عزیز، همکاران محترم هیات علمی و کارشناسان محترم پژوهشی دانشکده پزشکی قرار گیرد.

پروفسور زهره رحیمی

دکتر حمیدرضا محمدی مطلق

تیرماه ۱۴۰۰

فهرست مطالب

- دوره دکتری عمومی پزشکی (MD) ۶
- استاد راهنما ۶
- استاد مشاور ۷
- سقف تعداد پایان نامه های دوره دکترای عمومی پزشکی ۷
- دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته (MSc) ۸
- استاد راهنما ۸
- استاد مشاور ۹
- سقف تعداد پایان نامه های دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته ۹
- دوره دکتری تخصصی (PhD) ۱۰
- استاد راهنما ۱۰
- استاد مشاور ۱۱
- سقف تعداد پایان نامه های دوره دکتری تخصصی PhD ۱۲
- دوره دکتری تخصصی MD-PhD ۱۴
- استاد راهنما ۱۴
- دوره آموزش دستیار تخصصی ۱۵
- استاد راهنما ۱۵
- استاد مشاور ۱۷
- سقف تعداد پایان نامه های دوره تخصصی دستیار ۱۸
- پیوست ۱۹

تعیین نمره پایان نامه بر اساس چاپ مقاله ۱۹

منابع مورد استفاده ۲۱

دوره دکتری عمومی پزشکی (MD)

استاد راهنما

➤ استاد راهنما با پیشنهاد دانشجو، موافقت استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی و تصویب شورای تحصیلا تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده مربوطه تعیین می گردد.

تبصره ۱: رتبه علمی استاد راهنما باید حداقل استادیاری باشد.

تبصره ۲: در موارد خاص و با تصویب شورای تحصیلا تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده و به منظور انجام تحقیقات بین بخشی دانشجو میتواند بیش از یک استاد راهنما داشته باشد.

تبصره ۳: در صورت انتخاب استاد راهنمای دوم (چه از داخل دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه و چه از خارج از دانشگاه انتخاب شده باشد)، استاد راهنمای دوم باید در جریان تمام مراحل روند تصویب پایان نامه و اجرای آن قرار گرفته و در این خصوص تایید ایشان در قالب نامه ای به اطلاع شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده/معاونت پژوهشی رسانده شود.

استاد مشاور

➤ در صورت لزوم به پیشنهاد استاد راهنما یک نفر از اعضای هیأت علمی یا متخصصان و محققان برجسته پس از تأیید شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده به عنوان استاد مشاور تعیین می شود.

سقف تعداد پایان نامه های دوره دکتری عمومی پزشکی

➤ سقف تعداد پایان نامه های دوره دکتری عمومی پزشکی که به طور همزمان توسط یک استاد راهنما هدایت می شود از فرمول تقسیم تعداد کل دانشجویان ورودی در هر سال به تعداد کل اعضای هیأت علمی دانشکده مربوطه ضرب در عدد ۲ بدست می آید. در دانشکده هایی که تعداد اعضاء هیأت علمی زیاد است و با فرمول فوق سقف پایان نامه هر عضو هیأت علمی عدد کوچکی خواهد شد، هر عضو هیأت علمی براساس مرتبه دانشگاهی و با تصویب شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده، حداکثر ۵ پایان نامه دانشجویان با سال ورودی یکسان رابه طور هم زمان می تواند راهنمایی نماید.

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته (MSc)

دانشجو موظف است پس از پایان نیمسال اول و قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی موضوع پایان نامه خود را با نظر استاد راهنما مشخص نماید و به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده برساند.

استاد راهنما

➤ استاد راهنما با پیشنهاد دانشجو و موافقت استاد و گروه مربوطه و تأیید شورای پژوهشی دانشکده از اعضای هیأت علمی دانشگاه با مرتبه حداقل استادیاری تعیین می گردد.

➤ **تبصره ۱:** در موارد خاص در صورت ضرورت، به پیشنهاد گروه آموزشی و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده و تصویب شورای پژوهشی دانشگاه، انتخاب استاد راهنما با حداقل مرتبه استادیاری، خارج از دانشگاه بلامانع است.

➤ **تبصره ۲:** در صورت نیاز پس از تأیید شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده، انتخاب استاد راهنمای دوم بلامانع می باشد.

استاد مشاور

➤ به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده یک یا دو نفر از اعضای هیأت علمی و یا از صاحب نظران و محققان برجسته، مرتبط با موضوع پایان نامه می توانند بعنوان استاد مشاور تعیین شوند.

سقف تعداد پایان نامه های دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

➤ تعداد پایان نامه هایی که هر استاد راهنما با حداقل مرتبه استادیاری می تواند به طور همزمان هدایت آنها را بر عهده داشته باشد ۵ پایان نامه (۳ پایان نامه کارشناسی ارشد و ۲ پایان نامه دوره دکتری عمومی) می باشد. در شرایط استثنایی تصمیم گیری در خصوص هدایت همزمان پایان نامه ها بیش از مورد فوق بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده و با توجه به توانایی علمی و رعایت عدالت در تقسیم پایان نامه ها می باشد.

تبصره: هدایت پایان نامه های دوره دکتری عمومی پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی همانند پایان نامه کارشناسی ارشد محسوب می شود.

دوره دکتری تخصصی (PhD)

استاد راهنما

➤ در مرحله پژوهشی، راهنمایی دانشجوی در فعالیتهای پژوهشی و تدوین پایان نامه به عهده استاد راهنما می باشد که حداکثر تا پایان نیمسال دوم مرحله آموزشی انتخاب می شود. موضوع پایان نامه باید قبل از برگزاری امتحان جامع به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده برسد.

➤ استاد راهنما به تقاضای دانشجوی، موافقت استاد، تایید شورای گروه و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده مشخص می گردد.

➤ استاد راهنما باید عضو هیات علمی با مرتبه حداقل دانشیاری باشد. در شرایط استثنایی و عدم حضور و تمایل عضو هیئت علمی با مرتبه دانشیاری به بالا جهت راهنمایی پایان نامه، استادیار با حداقل سه سال سابقه تدریس و یا پژوهش در دوره های تحصیلات تکمیلی که حداقل راهنمایی دو پایان نامه کارشناسی ارشد و یا مشاوره چهار

پایان نامه PhD را انجام داده و به اتمام رسانده باشد می تواند بعنوان استاد راهنما انتخاب شود .

➤ استاد راهنما باید از گروه آموزشی مربوطه انتخاب شود و استاد راهنمای دوم در صورت ضرورت و با توجه به ماهیت موضوع پایان نامه با تایید شورای گروه و شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده، می تواند از گروه، خارج از گروه یا دانشگاه تعیین گردد.

تبصره: در صورت انتخاب استاد راهنمای دوم (چه از داخل دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه و چه از خارج از دانشگاه انتخاب شده باشد)، استاد راهنمای دوم باید در جریان تمام مراحل روند تصویب پایان نامه و اجرای آن قرار گرفته و در این خصوص تایید ایشان در قالب نامه ای به اطلاع شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده/معاونت پژوهشی رسانده شود.

استاد مشاور

➤ به پیشنهاد استاد راهنما و تایید شورای گروه و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده، یک تا سه نفر از اعضای هیات علمی و یا از صاحب نظران و محققان برجسته، به

عنوان استاد مشاور تعیین می شود. در صورت انتخاب ۳ استاد مشاور، استاد مشاور سوم باید خارج از دانشگاه باشد.

تبصره: اساتید مشاور باید دارای مدرک دکتری تخصصی (PhD) و یا دکتری تخصصی بالینی و یا دکتری تخصصی پژوهشی با حداقل مرتبه استادیاری یا استادیار پژوهشی و حداقل سه سال سابقه تدریس یا تحقیق در دوره کارشناسی ارشد باشند. برای صاحب نظران و محققانی که عضو هیات علمی نیستند داشتن مدرک دکتری تخصصی (PhD) الزامی است.

سقف تعداد پایان نامه های دوره دکتری تخصصی (PhD)

➤ تعداد پایان نامه هایی که هر استاد راهنما می تواند همزمان هدایت آنها را برعهده داشته باشد، با رعایت توزیع متعادل میان اعضا هیات علمی واجد شرایط گروه، یکی از موارد زیر است:

الف- یک پایان نامه دکتری تخصصی (PhD) و سه پایان نامه کارشناسی ارشد.

ب- دو پایان نامه دکتری تخصصی (PhD)

تبصره ۱: برای اعضای هیات علمی تمام وقت جغرافیایی یک پایان نامه دوره دکتری تخصصی (PhD) به سقف فوق اضافه می گردد. در شرایط استثنایی در مورد اساتید با مرتبه استادی با توجه به توانایی و سوابق پژوهشی در سه سال اخیر و با تصویب شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده، یک پایان نامه دوره دکتری تخصصی (PhD) به سقف فوق اضافه می گردد.

تبصره ۲: راهنمایی پایان نامه های دوره های دکتری عمومی پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی همانند پایان نامه کارشناسی ارشد محسوب می شود.

تبصره ۳: در صورتی که تعداد دانشجویان بیشتر از ظرفیت راهنمایی پایان نامه توسط کلیه اعضای هیات علمی گروه آموزشی باشد، تصمیم گیری در خصوص افزایش سقف فوق به عهده شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده می باشد.

تبصره ۴: در صورت وجود ۲ استاد راهنما برای یک پایان نامه، تعداد پایان نامه محاسبه شده برای هر استاد نصف می گردد.

دوره دکتری تخصصی MD-PhD

استاد راهنما

➤ دانشجویان این دوره تنها یک پایان نامه ارائه خواهند داد که این پایان نامه باید پوشش دهنده علوم پایه و بالینی باشد و بدین جهت لازم است پایان نامه دارای ۲ استاد راهنما باشد که یک نفر از اعضای هیات علمی بالینی و دیگری از اعضای هیات علمی علوم پایه انتخاب می گردد.

تبصره: در صورت انتخاب استاد راهنمای دوم (چه از داخل دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه و چه از خارج از دانشگاه انتخاب شده باشد)، استاد راهنمای دوم باید در جریان تمام مراحل روند تصویب پایان نامه و اجرای آن قرار گرفته و در این خصوص تایید ایشان در قالب نامه ای به اطلاع شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده/معاونت پژوهشی رسانده شود.

دوره آموزشی دستیار تخصصی

استاد راهنما

۱-استاد راهنمای اول: به پیشنهاد دستیار و موافقت استاد، تایید شورای گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده تعیین می گردد.

۲-شرایط استاد راهنما

- استاد راهنما باید حداقل دارای مرتبه استادیاری باشد.
- استاد راهنما باید از داخل گروه آموزشی باشد.
- حداقل دارای سه سال سابقه تدریس یا پژوهش در دوره های تخصصی، فوق تخصصی باشد.
- حداقل دارای یک مقاله نمایه شده در بانک های اطلاعاتی ISI یا Medline به عنوان نویسنده اول یا مسوول باشد.
- هر یک از اعضای هیات علمی جهت راهنمایی پایان نامه دوره دکترای بالینی تخصصی و فوق تخصصی، لازم است که از مجموع ۳ پایان نامه مقطع دکترای بالینی تخصصی و فوق تخصصی

که اخیراً دفاع شده اند حداقل یک مقاله در مجلات معتبر علمی پژوهشی (داخلی یا خارجی) منتشر کرده باشند.

۳- در موارد خاص در صورت ضرورت، به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تایید گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده، انتخاب استاد راهنما با حداقل مرتبه استادیاری، خارج از دانشگاه بلامانع است.

۴- استاد راهنمای دوم

- در صورت نیاز و به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تایید شورای گروه، دو استاد راهنما بطور مشترک راهنمایی دستیار را عهده دار می شوند. لازم است موارد در شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده بررسی و تایید شود. شورا می تواند تشخیص این موضوع را به گروه آموزشی تفویض نماید.

- استاد راهنما دارای حداقل مرتبه استادیاری باشد.

- استاد راهنمای دوم می تواند خارج از گروه آموزشی دستیار، اعم از هیات علمی آموزشی یا پژوهشی و یا خارج از دانشگاه باشد.

- هر دستیار می تواند حداکثر دو استاد راهنما برای پایان نامه خود داشته باشد.

تبصره: در صورت انتخاب استاد راهنمای دوم (چه از داخل دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه و چه از خارج از دانشگاه انتخاب شده باشد)، استاد راهنمای دوم باید در جریان تمام مراحل روند تصویب پایان نامه و اجرای آن قرار گرفته و در این خصوص تایید ایشان در قالب نامه ای به اطلاع شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده/معاونت پژوهشی رسانده شود.

استاد مشاور

۱- به پیشنهاد استاد راهنما، تایید شورای گروه و تایید شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده، یک تا سه نفر از اعضای هیات علمی و یا از صاحب نظران و محققان برجسته مرتبط با موضوع پایان نامه می توانند بعنوان استاد مشاور تعیین شوند.

۲- در صورت پیشنهاد استاد راهنما و موافقت شورای گروه، استاد مشاور می تواند از اعضای سایر گروه های دانشکده یا دانشگاه باشد.

۳- استاد یا اساتید مشاور باید حداقل دارای مرتبه استادیاری باشند. برای صاحب نظران و محققانی که عضو هیات علمی نیستند داشتن مدرک دکترای تخصصی بالینی یا پایه الزامی است. در صورت انتخاب ۳ استاد مشاور، استاد مشاور سوم باید خارج از دانشگاه باشد.

سقف تعداد پایان نامه های دوره تخصصی دستیاری

- هر عضو هیات علمی می تواند تا سقف ۳ پایان نامه را بطور همزمان راهنمایی کند.
- در موارد خاص، گروه آموزشی می تواند سقف تعداد پایان نامه را برای هر عضو هیات علمی و با تایید شورای تحصیلات تکمیلی و شورای پژوهشی دانشکده تغییر دهد.

پیوست

تعیین نمره پایان نامه بر اساس چاپ مقاله

طبق نظر شورای محترم پژوهشی دانشکده، مقرر گردید که سقف نمره پایان نامه بدون چاپ مقاله بصورت ۱۸/۴۹ از ۲۰ در نظر گرفته شود و ۱/۵۱ نمره مربوط به پذیرش یا چاپ مقاله در نظر گرفته می شود. در صورت ارائه پذیرش / چاپ مقاله منتج از پایان نامه، به شرح زیر به نمره پایان نامه اضافه می گردد:

- ۱- مقاله چاپ شده در نمایه ISI : ۱/۵۱ نمره
- ۱- مقاله چاپ شده در نمایه ISI/PubMed: ۱ نمره
- ۲- مقاله چاپ شده در نمایه Scopus: ۰/۷۵ نمره
- ۳- مقاله چاپ شده در سایر نمایه ها: ۰/۵ نمره

تبصره: به مقالات ارائه شده در کنگره ها و یا مقالاتی که منتج از پایان نامه نباشند، به شرح زیر به نمره پایان نامه (تا سقف ۰/۷۵ نمره) اضافه می گردد:

- ۱-مقاله غیر منتج از پایان نامه چاپ شده در نمایه ISI/PubMed:
۰/۷۵
- ۲-مقاله غیر منتج از پایان نامه چاپ شده در نمایه Scopus: ۰/۵
نمره
- ۳-مقاله غیر منتج از پایان نامه چاپ شده در سایر نمایه ها: ۰/۲۵
نمره
- ۴-ارائه شفاهی مقاله منتج از پایان نامه در کنگره ها (سخنرانی): ۰/۵
نمره
- ۵-ارائه پوستر مقاله منتج از پایان نامه در کنگره ها: ۰/۲۵ نمره

منابع مورد استفاده:

- ✓ آیین نامه آموزشی دوره دکتری عمومی پزشکی MD (مصوب ۱۳۹۶)
- ✓ آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته MSc (مصوب ۱۳۸۹)
- ✓ آیین نامه آموزشی بازنگری شده دوره دکتری تخصصی PhD (مصوب ۱۳۹۷)
- ✓ آیین نامه دوره دکتری تخصصی MD-PhD (مصوب ۱۳۸۹)
- ✓ آیین نامه آموزشی دوره آموزش دستیار تخصصی (برگرفته از مصوبه شورای پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی تهران)
- ✓ شورای پژوهشی دانشکده پزشکی کرمانشاه